

1314**USTAWA**

z dnia 8 grudnia 2000 r.

o zmianie ustawy o szkolnictwie wyższym, ustawy o wyższych szkołach zawodowych, ustawy o transporcie kolejowym i ustawy o usługach turystycznych oraz ustawy — Kodeks postępowania cywilnego, ustawy — Prawo o ustroju sądów powszechnych i ustawy o działach administracji rządowej — w związku z dostosowaniem do prawa Unii Europejskiej.

Art. 1. W ustawie z dnia 12 września 1990 r. o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 65, poz. 385, z 1992 r. Nr 54, poz. 254 i Nr 63, poz. 314, z 1994 r. Nr 1, poz. 3, Nr 43, poz. 163, Nr 105, poz. 509 i Nr 121, poz. 591, z 1996 r. Nr 5, poz. 34 i Nr 24, poz. 110, z 1997 r. Nr 28, poz. 153, Nr 96, poz. 590, Nr 104, poz. 661, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 943, z 1998 r. Nr 50, poz. 310, Nr 106, poz. 668 i Nr 162, poz. 1115 i 1118 oraz z 2000 r. Nr 120, poz. 1268) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 33 skreśla się ust. 4;

2) po art. 33 dodaje się art. 33a i 33b w brzmieniu:

„Art. 33a. 1. Osoby niebędące obywatelami polskimi, zwane dalej «cudzoziemcami», mogą podejmować i odbywać studia oraz uczestniczyć w badaniach naukowych i szkoleniach na zasadach określonych w ustawie, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Na zasadach obowiązujących obywateli polskich mogą podejmować i od-

bywać studia oraz uczestniczyć w badaniach naukowych i szkoleniach:

1) cudzoziemcy posiadający kartę stałego pobytu,

2) pracownicy migrujący, będący obywatelami państwa członkowskiego Unii Europejskiej, jeżeli są lub byli zatrudnieni w Polsce, a także członkowie ich rodzin, o ile mieszkają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,

3) obywatele państw członkowskich Unii Europejskiej i członkowie ich rodzin, posiadający środki finansowe niezbędne na pokrycie kosztów utrzymania podczas studiów, przy czym osobom tym nie przysługuje prawo do stypendium socjalnego.

3. Cudzoziemcy niewymienieni w ust. 2 mogą podejmować i odbywać studia

oraz uczestniczyć w badaniach naukowych i szkoleniach na podstawie:

- 1) umów międzynarodowych, na zasadach określonych w tych umowach,
 - 2) umów zawieranych z partnerami zagranicznymi przez jednostki prowadzące kształcenie, na zasadach określonych w tych umowach,
 - 3) decyzji ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego,
 - 4) decyzji kierownika jednostki prowadzącej kształcenie.
4. Cudzoziemcy, o których mowa w ust. 3, mogą podejmować i odbywać studia oraz uczestniczyć w badaniach naukowych i szkoleniach:
- 1) jako stypendyści strony polskiej,
 - 2) na zasadach odpłatności,
 - 3) bez odpłatności i świadczeń stypendialnych,
 - 4) jako stypendyści strony wysyłającej, bez ponoszenia opłat za naukę,
 - 5) jako stypendyści jednostki prowadzącej kształcenie albo innych osób prawnych lub fizycznych.
5. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego podaje corocznie do wiadomości w dzienniku urzędowym ministra limit stypendiów dla osób, o których mowa w ust. 3 pkt 1 i 3.

Art. 33b. 1. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) formy studiów i szkoleń, na które mogą być przyjmowani cudzoziemcy,
- 2) wymagania, jakie powinni spełniać cudzoziemcy ubiegający się o przyjęcie na studia i szkolenia lub uczestniczenie w badaniach naukowych, uwzględniając w szczególności poziom wykształcenia odpowiedni do podjęcia danej formy studiów lub szkolenia, stopień znajomości języka polskiego, stan zdrowia i predyspozycje do studiów na określonych kierunkach oraz rodzaje dokumentów, które są obowiązani przedstawić,
- 3) sposób ustalania wysokości stypendiów przyznawanych w ramach limitu, o którym mowa w art. 33a ust. 5, przyjmując za podstawę minimalną stawkę wynagrodzenia zasadniczego asystenta zatrudnionego w uczelni, tryb ich przyznawania i wypłacania oraz zawieszania i cofania,
- 4) sposób ustalania odpłatności za studia, szkolenia i uczestniczenie w badaniach naukowych, uwzględniając planowane koszty kształcenia, możliwość obniżania i zwalniania z opłat

oraz organy uprawnione do podejmowania decyzji w tych sprawach, sposób wnoszenia opłat oraz przypadki, w których opłaty podlegają zwrotowi.

2. Warunki przyznawania stypendiów, o których mowa w art. 33a ust. 4 pkt 5, oraz ich wysokość ustala przyznający stypendium.”;

3) w art. 64:

a) w ust. 6 wyrazy „ust. 7” zastępuje się wyrazami „ust. 7 i 8”,

b) po ust. 7 dodaje się ust. 8 i 9 w brzmieniu:

„8. Utworzenie za granicą zamiejscowej jednostki organizacyjnej uczelni wymaga zgody ministra właściwego do spraw zagranicznych i ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego.

9. Zagraniczne uczelnie mogą tworzyć jednostki organizacyjne z siedzibą na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Do tworzenia, prowadzenia działalności i likwidacji jednostki organizacyjnej stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zakładania, prowadzenia działalności i likwidacji uczelni niepaństwowej.”;

4) w art. 84 ust. 1 i 3 otrzymują brzmienie:

„1. Zatrudnienie cudzoziemca w uczelni w charakterze nauczyciela akademickiego następuje bez konieczności uzyskania zezwolenia i zgody organu zatrudnienia. Zezwolenia i zgody nie wymaga także powierzenie cudzoziemcowi innej pracy zarobkowej, w zakresie zadań określonych w art. 76.”

„3. Osoba, o której mowa w ust. 1, podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego oraz ubezpieczeń społecznych, a także korzysta z uprawnień przewidzianych w ustawie i innych uprawnień — na zasadach obowiązujących obywateli polskich pozostających w stosunku pracy.”;

5) art. 150 otrzymuje brzmienie:

„Art. 150. 1. Zasady uznawania dyplomów ukończenia studiów wyższych uzyskanych za granicą za równorzędne z dyplomami uzyskiwanymi w kraju określają umowy międzynarodowe.

2. W przypadku braku umów międzynarodowych dyplomy ukończenia studiów wyższych uzyskane za granicą mogą być uznane, w drodze nostryfikacji, za równorzędne z dyplomami uzyskiwanymi w kraju, z zastrzeżeniem ust. 3 pkt 1 i 3.

3. Minister właściwy do spraw szkolnictwa wyższego określi, w drodze rozporządzenia:

1) tryb nostryfikacji, w tym możliwość zwalniania z całości lub części postępowania,

- 2) organy przeprowadzające postępowanie nostryfikacyjne,
- 3) warunki, w których dla celów dalszego kształcenia dyplomy mogą być uznawane bez przeprowadzania postępowania nostryfikacyjnego."

Art. 2. W ustawie z dnia 26 czerwca 1997 r. o wyższych szkołach zawodowych (Dz. U. Nr 96, poz. 590, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i z 2000 r. Nr 120, poz. 1268) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 44 po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Zagraniczne uczelnie zawodowe mogą tworzyć jednostki organizacyjne na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej po uzyskaniu zgody ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego. Do tworzenia, prowadzenia działalności i likwidacji jednostki organizacyjnej stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zakładania, prowadzenia działalności i likwidacji niepaństwowej uczelni zawodowej.”;

- 2) w art. 52 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Zatrudnienie osoby niebędącej obywatelem polskim w uczelni zawodowej w charakterze nauczyciela akademickiego następuje bez konieczności uzyskania zezwolenia i zgody organu zatrudnienia. Zezwolenia i zgody nie wymaga także powierzenie osobie niebędącej obywatelem polskim innej pracy zarobkowej, w zakresie zadań określonych w art. 56 ust. 2.

2. Osoba, o której mowa w ust. 1, podlega obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego oraz ubezpieczeń społecznych, a także korzysta z uprawnień przewidzianych w ustawie i innych uprawnień — na zasadach obowiązujących obywateli polskich pozostających w stosunku pracy.”

Art. 3. W ustawie z dnia 27 czerwca 1997 r. o transporcie kolejowym (Dz. U. Nr 96, poz. 591, z 1998 r. Nr 106, poz. 668, z 1999 r. Nr 84, poz. 934 oraz z 2000 r. Nr 84, poz. 948 i Nr 120, poz. 1268) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 4 w pkt 11 kropkę zastępuje się przecinkiem oraz dodaje pkt 12 i 13 w brzmieniu:

„12) przewozach miejskich i podmiejskich — należy przez to rozumieć kolejowe przewozy pasażerskie wykonywane w ramach przewozów regionalnych, ograniczone do obszaru miasta i gmin z nim sąsiadujących lub kilku sąsiednich miast i sąsiadujących z nimi gmin,

- 13) infrastrukturze kolejowej — należy przez to rozumieć budynki, budowle i urządzenia wraz z zajętymi pod nimi gruntami, przeznaczone do prowadzenia ruchu kolejowego i do utrzymania linii kolejowych, niezbędne do zapewnienia bezpieczeństwa ruchu kolejowego.”;

- 2) w art. 8 i w art. 13 w ust. 1 i 2 użyte w odpowiednich przypadkach wyrazy „Główny Inspektor Kolejnictwa” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Prezes Urzędu Transportu Kolejowego”, a w art. 37 w ust. 1, w art. 38 w ust. 1—3, w art. 39 oraz w art. 40 użyte w odpo-

wiednich przypadkach wyrazy „Główny Inspektor” zastępuje się użytymi w odpowiednich przypadkach wyrazami „Prezes UTK”;

- 3) w art. 25 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Rada Ministrów może, w drodze rozporządzenia, wyłączyć obowiązek uzyskiwania koncesji przez przewoźników kolejowych wykonujących wyłącznie przewozy miejskie, podmiejskie lub regionalne, jeżeli uzna, że w odniesieniu do tych kategorii przewozów nadzór nad przestrzeganiem przepisów odnoszących się do bezpieczeństwa ruchu zapewni spełnienie celów publicznych w dostatecznym stopniu.”;

- 4) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Art. 27. Prezes Urzędu Transportu Kolejowego, zwany dalej «Prezesem UTK», jest organem właściwym do udzielania, odmowy udzielania, zmiany i cofania koncesji na działalność gospodarczą polegającą na:

- 1) zarządzaniu liniami kolejowymi,
- 2) wykonywaniu przewozów kolejowych.”;

- 5) tytuł rozdziału 5 otrzymuje brzmienie:

„Regulacja i nadzór techniczny w transporcie kolejowym oraz bezpieczeństwo ruchu kolejowego”;

- 6) art. 33—36 otrzymują brzmienie:

„Art. 33. 1. Centralnym organem administracji rządowej właściwym w sprawach regulacji transportu kolejowego, nadzoru technicznego nad eksploatacją linii kolejowych, pojazdów szynowych oraz bezpieczeństwa ruchu kolejowego jest Prezes UTK.

2. Prezes UTK jest powoływany i odwoływany przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek ministra właściwego do spraw transportu.

3. Wiceprezes Urzędu Transportu Kolejowego jest powoływany i odwoływany przez ministra właściwego do spraw transportu na wniosek Prezesa UTK.

4. Nadzór nad Prezesem UTK sprawuje minister właściwy do spraw transportu.

- Art. 34. 1. Do zakresu działania Prezesa UTK należy w szczególności:

- 1) zatwierdzanie opłat za udostępnianie linii kolejowych,
- 2) opiniowanie projektów planów inwestycyjnych zarządów kolei dotyczących linii kolejowych o państwowym znaczeniu,
- 3) uzgadnianie planów likwidacji linii kolejowych lub ich części,
- 4) koordynacja rozkładów jazdy w transporcie kolejowym,
- 5) kontrolowanie równości dostępu przewoźników kolejowych do linii kolejowych,

- 6) nakładanie kar pieniężnych na zasadach określonych w ustawie,
 - 7) współdziałanie z właściwymi organami w zakresie:
 - a) przeciwdziałania praktykom monopolistycznym zarządów kolei i przewoźników kolejowych,
 - b) kształtowania systemu transportu kolejowego,
 - 8) zbieranie i przetwarzanie informacji dotyczących rynku przewozów kolejowych,
 - 9) nadzór nad bezpieczeństwem przewozu materiałów niebezpiecznych kolejają,
 - 10) przeprowadzanie egzaminu i nadawanie uprawnień doradcom do spraw bezpieczeństwa przewozu materiałów niebezpiecznych kolejają,
 - 11) wydawanie świadectw, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2,
 - 12) prowadzenie rejestru świadectw, o których mowa w art. 13 ust. 1 i 2,
 - 13) kontrola spełniania warunków określonych przepisami wydanymi na podstawie art. 7 ust. 3 i 4 oraz art. 19 pkt 1,
 - 14) udział w badaniach wypadków kolejowych w celu wyjaśnienia ich przyczyn,
 - 15) wykonywanie zadań administracji architektoniczno-budowlanej i nadzoru budowlanego w dziedzinie transportu kolejowego, określonych w odrębnych przepisach,
 - 16) podejmowanie działań na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem ruchu kolejowego.
2. Prezes UTK składa corocznie Prezesowi Rady Ministrów, za pośrednictwem ministra właściwego do spraw transportu, sprawozdanie ze swojej działalności zawierające w szczególności ocenę stanu bezpieczeństwa ruchu kolejowego.
- Art. 35. 1. Do postępowania przed Prezesem UTK stosuje się, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego.
2. Od decyzji wydanych przez Prezesa UTK rozstrzygających co do istoty w sprawach, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 1, 4 i 5, przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie — sądu antymonopolowego, w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji.
 3. Do postanowień wydanych przez Prezesa UTK, od których służy zażalenie, przepis ust. 2 stosuje się odpowiednio, z tym że zażalenie wnosi się w terminie 7 dni.
- Art. 36. 1. Prezes UTK wykonuje swoje zadania przy pomocy Urzędu Transportu Kolejowego, zwanego dalej «Urzędem».
2. W skład Urzędu wchodzi oddziały terenowe.
 3. Prezes Rady Ministrów nadaje, w drodze rozporządzenia, statut określający organizację Urzędu, w tym siedziby oddziałów terenowych.”;
- 7) w art. 41 ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Czynności związane z wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 11, są odpłatne. Odpłatne są również czynności związane z wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 34 ust. 1 pkt 13, o ile polegają one na wykonywaniu specjalistycznych badań i pomiarów.”;
- 8) po art. 41 dodaje się rozdział 5a w brzmieniu:
- „Rozdział 5a**
- Doradcy do spraw bezpieczeństwa przewozu materiałów niebezpiecznych kolejają**
- Art. 41a. 1. Uprawnienia doradcy do spraw bezpieczeństwa przewozu materiałów niebezpiecznych kolejają, zwanego dalej «doradcą do spraw bezpieczeństwa», nadaje Prezes UTK, na pięć lat, w drodze decyzji administracyjnej.
2. Warunkiem uzyskania uprawnień, o których mowa w ust. 1, jest ukończenie kursu przygotowawczego i zdanie egzaminu przed komisją egzaminacyjną powołaną przez Prezesa UTK.
 3. Egzamin, o którym mowa w ust. 2, obejmuje sprawdzenie znajomości zagadnień związanych z przewozem materiałów niebezpiecznych, w szczególności:
 - 1) treści odpowiednich przepisów prawnych i umów międzynarodowych,
 - 2) środków zapewniania właściwego poziomu bezpieczeństwa przewozu,
 - 3) szczegółowej klasyfikacji materiałów niebezpiecznych,
 - 4) wymagań w zakresie opakowań materiałów niebezpiecznych i konstrukcji cystern,
 - 5) zasad oznakowania przewozów materiałów niebezpiecznych,
 - 6) metod ładunku i rozmieszczania ładunku w wagonie,
 - 7) sposobów sporządzania instrukcji dotyczących bezpieczeństwa i innej wymaganej dokumentacji,
 - 8) zasad szkolenia personelu kolejowego w zakresie przewozu materiałów niebezpiecznych,
 - 9) zasad zapobiegania skutkom wypadków.

4. Za egzamin, o którym mowa w ust. 2, pobiera się opłaty.

Art. 41b. 1. Przewoźnik kolejowy dokonujący przewozu materiałów niebezpiecznych powierza doradcy do spraw bezpieczeństwa nadzór nad:

- 1) prawidłowością procedur związanych z załadunkiem, rozładunkiem i przewozem materiałów niebezpiecznych,
- 2) kwalifikacjami personelu zatrudnionego przy przewozie materiałów niebezpiecznych,
- 3) stanem technicznym taboru i urządzeń w zakresie przewozu materiałów niebezpiecznych.

2. W jednostkach organizacyjnych innych niż przewoźnicy kolejowi, dokonujących przewozu materiałów niebezpiecznych, powinni być zatrudnieni doradcy do spraw bezpieczeństwa; obowiązek ten nie dotyczy jednostek organizacyjnych podlegających nadzorowi Ministra Obrony Narodowej.

3. Minister właściwy do spraw transportu określa, w drodze rozporządzenia:

- 1) szczegółowy program kursów przygotowawczych, wymagania, jakie powinny spełniać podmioty prowadzące kursy przygotowawcze, zakres egzaminu oraz szczegółowy tryb przeprowadzania egzaminu dla kandydatów na doradców do spraw bezpieczeństwa,
- 2) szczegółowy zakres obowiązków doradcy w przedsiębiorstwie (jednostce organizacyjnej),
- 3) opłatę za egzamin w wysokości umożliwiającej pokrycie kosztów egzaminu poniesionych przez Urząd oraz tryb jej pobierania.”;

9) po art. 54 dodaje się rozdział 8a w brzmieniu:

„Rozdział 8a

Kary pieniężne

Art. 54a. 1. Karze pieniężnej podlega przewoźnik kolejowy lub zarząd kolei, który :

- 1) stosuje opłaty za udostępnianie linii kolejowych niezatwierdzone przez Prezesa UTK lub wyższe od zatwierdzonych,
- 2) zarządzając linią kolejową, nie zapewnia przewoźnikom kolejowym równego dostępu do niej,
- 3) nie zapewnia wykonywania wymaganego nadzoru przez doradcę do spraw bezpieczeństwa w transporcie materiałów niebezpiecznych koleją.

2. Karę pieniężną, o której mowa w ust. 1, nakłada Prezes UTK, w drodze decyzji administracyjnej, w wysokości do 10%

rocznego przychodu ukaranego przedsiębiorcy, osiągniętego w poprzednim roku kalendarzowym; ustalając wysokość kary, Prezes UTK uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, dotychczasową działalność przedsiębiorcy oraz jego możliwości finansowe.

3. Kary pieniężne podlegają ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w zakresie egzekucji obowiązków o charakterze pieniężnym i stanowią dochód budżetu państwa.”

Art. 4. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. Nr 133, poz. 884 i Nr 158 poz. 1043, z 1998 r. Nr 113, poz. 714, z 1999 r. Nr 40, poz. 401 oraz z 2000 r. Nr 43, poz. 486) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 wyrazy „przedsiębiorców krajowych i zagranicznych” zastępuje się wyrazami „przedsiębiorców i przedsiębiorców zagranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. — Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178 oraz z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193), zwanych dalej «przedsiębiorcami»”;

2) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Art. 2. Zawieranie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w imieniu przedsiębiorcy zagranicznego umów z klientami o świadczenie usług turystycznych jest dopuszczalne, jeżeli przedsiębiorca ten prowadzi na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalność gospodarczą na warunkach określonych w ustawie, o której mowa w art. 1.”;

3) w art. 3:

a) pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) organizowanie imprez turystycznych — przygotowywanie lub oferowanie, a także realizacja imprez turystycznych,”

b) w pkt 7 wyraz „koncesje” zastępuje się wyrazem „zezwolenia”;

c) po pkt 7 dodaje się pkt 7a i 7b w brzmieniu:

„7a) przewodnik turystyczny — osobę zawodowo oprowadzającą grupy wycieczkowe po wybranych obszarach, miejscowościach i obiektach oraz udzielającą o nich informacji,

7b) pilot wycieczek — osobę towarzyszącą, w imieniu organizatora turystyki, uczestnikom imprezy turystycznej, sprawującą opiekę nad nimi i czuwającą nad sposobem wykonania na ich rzecz usług,”

d) skreśla się pkt 12 i 13;

4) w art. 5 po ust. 3 dodaje się ust. 4 i 5 w brzmieniu:

„4. Wojewoda jest uprawniony do występowania na rzecz klientów w sprawach wypłaty środków z tytułu umowy gwarancji bankowej, umowy gwarancji ubezpieczeniowej lub umowy ubezpieczenia, na zasadach określonych w treści tych umów.

5. Z sumy określonej w umowie gwarancji bankowej, umowie gwarancji ubezpieczeniowej lub umowie ubezpieczenia pokrywa się w pierwszej kolejności koszty sprowadzenia do kraju klientów, o których mowa w ust. 1 pkt 2. Jeżeli pozostała suma gwarancji jest niewystarczająca na zwrot wszystkich wpłat wniesionych przez klientów, wypłaty obniża się proporcjonalnie do wysokości pozostałej sumy.”;
- 5) w art. 6 w ust. 1 w pkt 3 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 4 w brzmieniu:
„4) 6 lat praktyki w obsłudze turystów, w pozostałych przypadkach.”;
- 6) w art. 7 w ust. 4 skreśla się wyrazy „ , a wydane zezwolenie cofa”;
- 7) w art. 8 po ust. 4 dodaje się ust. 5 w brzmieniu:
„5. Wojewoda prowadzi ewidencję wydanych na terenie województwa zezwoleń i związanych z nimi umów gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2, oraz udziela informacji o wydanych zezwoleniach na zasadach ustalonych dla rejestru.”;
- 8) w art. 9:
a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
„1. Minister właściwy do spraw turystyki oraz wojewoda jest upoważniony do kontroli prowadzonej przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej, o której mowa w art. 4 ust. 1, w zakresie:
1) spełniania wymagań niezbędnych do uzyskania zezwolenia,
2) zgodności prowadzonej działalności z wydanym zezwoleniem,
3) przestrzegania warunków wykonywania działalności gospodarczej określonych ustawą.”,
b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:
„1a. Minister właściwy do spraw turystyki oraz wojewoda jest upoważniony do kontroli działalności agentów turystycznych w zakresie:
1) zgodności prowadzonej działalności z zawartymi umowami agencyjnymi,
2) przestrzegania przez przedsiębiorców dających zlecenie agentom warunków wykonywania działalności gospodarczej określonych ustawą.”,
c) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. W razie stwierdzenia przez ministra właściwego do spraw turystyki w wyniku kontroli, o której mowa w ust. 1 i 1a, uchybień w sposobie prowadzenia działalności gospodarczej, występuje on do właściwego wojewody o podjęcie działań, o których mowa w ust. 2.”;
- 9) w art. 10a:
a) w ust. 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 3 w brzmieniu:
„3) nieusunięcia przez przedsiębiorcę stwierdzonych uchybień, pomimo wezwania, o którym mowa w art. 9 ust. 2.”,
b) po ust. 2 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:
„3. Przepis ust. 2 stosuje się także do osób kierujących działalnością przedsiębiorstwa w imieniu przedsiębiorcy, któremu cofnięto zezwolenie lub który prowadził działalność bez wymaganego zezwolenia. Osoby te w okresie wskazanym w ust. 2 nie mogą również kierować działalnością przedsiębiorstwa lub jego jednostek organizacyjnych w zakresie wymagającym zezwolenia.”;
- 10) po art. 10a dodaje się art. 10b w brzmieniu:
„Art. 10b. Przedsiębiorcę występującego wobec klientów jako agent turystyczny uważa się za organizatora turystyki w rozumieniu ustawy, jeżeli:
1) w umowach zawieranych z klientami nie wskazuje jednoznacznie właściwego organizatora turystyki, którego reprezentuje, lub
2) działa jako agent organizatora turystyki, który nie jest uprawniony do zawierania umów z klientami na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, lub
3) działa bez ważnej umowy agencyjnej lub przekracza jej zakres.”;
- 11) art. 11 otrzymuje brzmienie:
„Art. 11. W zakresie nieuregulowanym ustawą do umów z klientami zawieranych przez organizatorów turystyki i pośredników turystycznych stosuje się przepisy Kodeksu cywilnego oraz inne przepisy dotyczące ochrony konsumenta.”;
- 12) po art. 11 dodaje się art. 11a i 11b w brzmieniu:
„Art. 11a. 1. Organizator turystyki odpowiada za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy o świadczenie usług turystycznych, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie jest spowodowane wyłącznie:
1) działaniem lub zaniechaniem klienta,
2) działaniem lub zaniechaniem osób trzecich, nieuczestniczących w wykonywaniu usług przewidzianych w umowie, jeżeli tych działań lub zaniechań nie można było przewidzieć ani uniknąć, albo
3) siłą wyższą.
2. Wyłączenie odpowiedzialności za niewykonanie lub nienależyte wykonanie umowy, w przypadkach wymienionych w ust. 1, nie zwalnia organizatora turystyki od obowiązku udzielenia w czasie trwania imprezy turystycznej pomocy poszkodowanemu klientowi.
- Art. 11b. 1. Nie można w drodze umowy wyłączyć lub ograniczyć odpowiedzialności określonej w art. 11a, także w razie wy-

boru prawa obcego, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3.

2. Odpowiedzialność za szkodę wyrządzoną klientowi wskutek niewykonania lub nienależytego wykonania umowy o świadczenie usług turystycznych może być ograniczona tylko wówczas, gdy określa to umowa międzynarodowa, której stroną jest Rzeczpospolita Polska.
3. Organizatorzy turystyki w umowach z klientami mogą ograniczyć odpowiedzialność za niewykonanie lub nienależyte wykonanie usług w czasie imprezy turystycznej do dwukrotności ceny imprezy turystycznej względem każdego klienta.
4. Ograniczenie, o którym mowa w ust. 3, nie może dotyczyć szkód na osobie.”;

13) w art. 12:

a) w ust. 1:

— w pkt 8 po wyrazie „klienta” dodaje się wyrazy „na piśmie”,

— w pkt 9 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 10 w brzmieniu:

„10) ogólne informacje o obowiązujących przepisach paszportowych, wizowych i sanitarnych oraz o wymaganiach zdrowotnych dotyczących udziału w imprezie turystycznej.”,

b) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Informacje, o których mowa w ust. 1, nie mogą wprowadzać klienta w błąd.”;

14) w art. 13:

a) w ust. 1 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ogólne informacje o obowiązujących przepisach paszportowych, wizowych i sanitarnych, w szczególności o terminach oczekiwania na wydanie paszportu i wize oraz o wymaganiach zdrowotnych dotyczących udziału w imprezie turystycznej,”

b) w ust. 3:

— w zdaniu wstępnym po wyrazie „obowiązany” dodaje się wyrazy „we właściwym czasie”,

— w pkt 3 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje pkt 4 w brzmieniu:

„4) szczegółowe informacje dotyczące połączeń komunikacyjnych oraz miejsca, jakie klient będzie zajmował w środku transportu, w szczególności kabiny na statku lub przedziału sypialnego w pociągu.”,

c) po ust. 3 dodaje się ust. 3a w brzmieniu:

„3a. Informacje, o których mowa w ust. 1—3, powinny być podane klientowi na piśmie.”;

15) w art. 14:

a) w ust. 2:

— w pkt 7 skreśla się przecinek i dodaje się wyrazy „oraz nazwę i adres ubezpieczyciela,”

— po pkt 7 dodaje się pkt 7a i 7b w brzmieniu:

„7a) termin powiadomienia klienta na piśmie o ewentualnym odwołaniu imprezy turystycznej lub usługi turystycznej z powodu niewystarczającej liczby zgłoszeń, jeżeli realizacja usług jest uzależniona od liczby zgłoszeń,

7b) termin powiadomienia o przeniesieniu uprawnień i przejęciu obowiązków, o którym mowa w art. 16 ust. 2,”

b) po ust. 2 dodaje się ust. 2a w brzmieniu:

„2a. Osoba, która zawarła z klientem umowę o świadczenie usług turystycznych, jest obowiązana niezwłocznie dostarczyć klientowi jeden egzemplarz tej umowy.”,

c) w ust. 7 w pkt 1 po wyrazie „klienta” dodaje się wyrazy „na piśmie”;

16) w art. 15 w ust. 1 wyrazy „i art. 14” zastępuje się wyrazami „art. 14 i art. 16a”;

17) art. 16 otrzymuje brzmienie:

„Art. 16. 1. Klient może bez zgody organizatora turystyki przenieść na osobę spełniającą warunki udziału w imprezie turystycznej wszystkie przysługujące mu z tytułu umowy o świadczenie usług turystycznych uprawnienia, jeżeli jednocześnie osoba ta przejmuje wszystkie wynikające z tej umowy obowiązki.

2. Przeniesienie uprawnień i przejęcie obowiązków, o którym mowa w ust. 1, jest skuteczne wobec organizatora turystyki, jeżeli klient zawiadomi go o tym przed rozpoczęciem imprezy turystycznej w terminie określonym w umowie.

3. Za nieuiszczoną część ceny imprezy turystycznej oraz koszty poniesione przez organizatora turystyki w wyniku zmiany uczestnika imprezy turystycznej klient i osoba przejmująca jego uprawnienia odpowiadają solidarnie.”;

18) po art. 16 dodaje się art. 16a i 16b w brzmieniu:

„Art. 16a. 1. Organizator turystyki, który w czasie trwania danej imprezy turystycznej nie wykonuje przewidzianych w umowie usług, stanowiących istotną część programu tej imprezy, jest obowiązany, bez obciążania klienta dodatkowymi kosztami, wykonać w ramach tej imprezy odpowiednio świadczenia zastępcze. Jeżeli jakość świadczenia zastępczego jest niższa od jakości usługi określonej w programie imprezy turystycznej, klient może żądać odpowiedniego obniżenia ceny imprezy.

2. Jeżeli wykonanie świadczeń zastępczych, o których mowa w ust. 1, jest niemożliwe albo klient z uzasadnionych powodów nie wyraził na nie zgody i odstąpił od umowy, organizator turystyki jest obowiązany, bez obciążania klienta dodatkowymi kosztami

z tego tytułu, zapewnić mu powrót do miejsca rozpoczęcia imprezy turystycznej lub do innego uzgodnionego miejsca w warunkach nie gorszych niż określone w umowie.

3. W razie odstąpienia od umowy, o którym mowa w ust. 2, organizator turystyki nie może żądać od klienta żadnych dodatkowych świadczeń z tego tytułu, w szczególności zapłaty kary umownej. Klient może żądać naprawienia szkody wynikłej z niewykonania umowy.

4. W razie niemożności wykonania świadczenia zastępczego, o której mowa w ust. 2, klient może żądać naprawienia szkody wynikłej z niewykonania umowy, chyba że niemożność wykonania świadczenia zastępczego jest spowodowana wyłącznie:

- 1) działaniami lub zaniechaniami osób trzecich, nieuczestniczących w wykonywaniu świadczenia zastępczego, jeżeli tych działań lub zaniechań nie można było przewidzieć ani uniknąć, albo
- 2) siłą wyższą.

Art. 16b. 1. Jeżeli w trakcie imprezy turystycznej klient stwierdza wadliwe wykonywanie umowy, powinien niezwłocznie zawiadomić o tym wykonawcę usługi oraz organizatora turystyki, w sposób odpowiedni dla rodzaju usługi.

2. Umowa powinna jednoznacznie określać obowiązek klienta w zakresie, o którym mowa w ust. 1.”;

19) w art. 17 w ust. 1 w pkt 2 wyraz „ceł” zastępuje się wyrazami „opłat urzędowych”;

20) skreśla się art. 18;

21) po art. 19 dodaje się art. 19a w brzmieniu:

„Art. 19a. Przepisy niniejszego rozdziału stosuje się odpowiednio do przedsiębiorcy działającego w okolicznościach określonych w art. 10b.”;

22) po art. 33 dodaje się art. 33a w brzmieniu:

„Art. 33a. Za sprawdzenie kwalifikacji osób ubiegających się o uprawnienia przewodnika turystycznego i pilota wycieczek oraz sprawdzenie znajomości języka obcego przez przewodnika turystycznego i pilota wycieczek pobiera się opłaty.”;

23) w art. 40 po ust. 4 dodaje się ust. 5 i 6 w brzmieniu:

„5. Minister właściwy do spraw turystyki może dokonywać kontroli w zakresie spełniania przez obiekt hotelarski wymagań przewidzianych dla rodzaju i kategorii, do których został zaszeregowany. Do kontroli wykonywanej przez ministra właściwego do spraw turystyki stosuje się odpowiednio ust. 3 i 4.

6. W razie stwierdzenia, że obiekt hotelarski nie spełnia wymagań przewidzianych dla rodzaju

i kategorii, do których został zaszeregowany, minister właściwy do spraw turystyki występuje do właściwego organu o dokonanie zmiany rodzaju lub kategorii obiektu.”;

24) po art. 44 dodaje się art. 44a w brzmieniu:

„Art. 44a. 1. Za dokonanie oceny spełniania przez obiekt hotelarski wymagań niezbędnych do zaszeregowania obiektu do określonego rodzaju i kategorii pobiera się opłaty.

2. Minister właściwy do spraw turystyki określa, w drodze rozporządzenia, wysokość opłat związanych z dokonywaniem ocen określonych w ust. 1 oraz tryb pobierania tych opłat.”;

25) po art. 51 dodaje się art. 51a w brzmieniu:

„Art. 51a. 1. Wojewodowie tworzą środki specjalne przeznaczone na finansowanie zadań związanych ze sprawdzaniem kwalifikacji kandydatów na przewodników turystycznych i pilotów wycieczek, sprawdzaniem znajomości języka obcego przez przewodników turystycznych i pilotów wycieczek oraz dokonywaniem oceny spełniania przez obiekty hotelarskie wymagań przewidzianych dla rodzaju i kategorii, do których zostały zaszeregowane, zwane dalej «środkami specjalnymi».

2. Przychodem środków specjalnych są wpływy z opłat, o których mowa w art. 34 ust. 2 pkt 3 i art. 44a ust. 2.

3. Ze środków specjalnych mogą być finansowane:

1) wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnych dla przewodników turystycznych i pilotów wycieczek oraz komisji egzaminacyjnych języków obcych, a także członków zespołów oceniających obiekty hotelarskie,

2) podróże służbowe członków komisji egzaminacyjnych dla przewodników turystycznych i pilotów wycieczek oraz członków zespołów oceniających obiekty hotelarskie,

3) wydatki materiałowe, w szczególności związane z wydawaniem legitymacji dla przewodników turystycznych i pilotów wycieczek.

4. Dysponentem środków specjalnych jest wojewoda.

5. Dla środków specjalnych sporządza się roczny plan finansowy, który obejmuje planowane:

- 1) przychody,
- 2) wydatki na wynagrodzenia,
- 3) wydatki na podróże służbowe,
- 4) wydatki materiałowe.”

Art. 5. W ustawie z dnia 17 listopada 1964 r. — Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. Nr 43, poz. 296, z 1965 r. Nr 15, poz. 113, z 1974 r. Nr 27, poz. 157 i Nr 39, poz. 231, z 1975 r. Nr 45, poz. 234, z 1982 r. Nr 11, poz. 82 i Nr 30, poz. 210, z 1983 r. Nr 5, poz. 33, z 1984 r. Nr 45, poz. 241 i 242, z 1985 r. Nr 20, poz. 86, z 1987 r. Nr 21, poz. 123, z 1988 r. Nr 41, poz. 324, z 1989 r. Nr 4, poz. 21 i Nr 33, poz. 175, z 1990 r. Nr 14, poz. 88, Nr 34, poz. 198, Nr 53, poz. 306, Nr 55, poz. 318 i Nr 79, poz. 464, z 1991 r. Nr 7, poz. 24, Nr 22, poz. 92 i Nr 115, poz. 496, z 1993 r. Nr 12, poz. 53, z 1994 r. Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 83, poz. 417, z 1996 r. Nr 24, poz. 110, Nr 43, poz. 189, Nr 73, poz. 350 i Nr 149, poz. 703, z 1997 r. Nr 43, poz. 270, Nr 54, poz. 348, Nr 75, poz. 471, Nr 102, poz. 643, Nr 117, poz. 752, Nr 121, poz. 769 i 770, Nr 133, poz. 882, Nr 139, poz. 934, Nr 140, poz. 940 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 i Nr 117, poz. 757, z 1999 r. Nr 52, poz. 532 oraz z 2000 r. Nr 22, poz. 269 i 271, Nr 48, poz. 552 i 554, Nr 55, poz. 665, Nr 73, poz. 852, Nr 94, poz. 1037 i Nr 114, poz. 1191 i 1193) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 479¹ w § 2 w pkt 3 po wyrazach „o przeciwdziałaniu praktykom monopolistycznym” dodaje się wyrazy „, o transporcie kolejowym”;
- 2) w części pierwszej w księdze pierwszej w tytule VII w dziale IVa w tytule rozdziału 2 po wyrazach „z zakresu regulacji” dodaje się wyrazy „transportu kolejowego,”;
- 3) w art. 479²⁸ w § 1 po wyrazach „Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów lub delegatur tego Urzędu,” dodaje się wyrazy „decyzji Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego,”;
- 4) w art. 479³¹ w § 1 po wyrazach „z zakresu regulacji” dodaje się wyrazy „transportu kolejowego,”.

Art. 6. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. — Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 1994 r. Nr 7, poz. 25, Nr 77, poz. 355, Nr 91, poz. 421 i Nr 105, poz. 509, z 1995 r. Nr 34, poz. 163 i Nr 81, poz. 406, z 1996 r. Nr 77, poz. 367, z 1997 r. Nr 75, poz. 471, Nr 98, poz. 604, Nr 106, poz. 679, Nr 117, poz. 751—753, Nr 121, poz. 769, Nr 124, poz. 782 i Nr 133, poz. 882, z 1998 r. Nr 98, poz. 607, Nr 160, poz. 1064 i Nr 162, poz. 1118 i 1125, z 1999 r. Nr 20, poz. 180, Nr 60, poz. 636, Nr 75, poz. 853, Nr 83, poz. 931 i Nr 110, poz. 1255 oraz z 2000 r. Nr 48, poz. 551, Nr 50, poz. 580, Nr 56, poz. 678, Nr 114, poz. 1193 i Nr 120, poz. 1268) w art. 20 po wyrazach „z zakresu regulacji energetyki” dodaje się wyrazy „i regulacji transportu kolejowego”.

Art. 7. W ustawie z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej (Dz. U. z 1999 r. Nr 82, poz. 928 oraz z 2000 r. Nr 12, poz. 136, Nr 43, poz. 489, Nr 48, poz. 550, Nr 62, poz. 718, Nr 70, poz. 816, Nr 73, poz. 852 i Nr 109, poz. 1158) w art. 27 w ust. 2 wyrazy „oraz Głównym Inspektorem Kolejnictwa” zastępuje się wyrazami „i Prezesem Urzędu Transportu Kolejowego”.

Art. 8. 1. Do czasu utworzenia Urzędu Transportu Kolejowego zadania w zakresie:

- 1) zatwierdzania opłat za udostępnianie linii kolejowych,

- 2) opiniowania projektów planów inwestycyjnych zarządów kolei dotyczących linii kolejowych o państwowym znaczeniu,
 - 3) uzgadniania planów likwidacji linii kolejowych lub ich części,
 - 4) koordynacji rozkładów jazdy w transporcie kolejowym,
 - 5) kontrolowania równości dostępu przewoźników kolejowych do linii kolejowych,
 - 6) nakładania kar pieniężnych w zakresie:
 - a) stosowania przez zarząd kolei opłat za udostępnianie linii kolejowych niezatwierdzonych przez ministra właściwego do spraw transportu lub wyższych od zatwierdzonych,
 - b) niezapewniania przez zarząd kolei przewoźnikom kolejowym równego dostępu do linii kolejowej,
 na zasadach określonych w ustawie, o której mowa w art. 3,
 - 7) współdziałania z właściwymi organami w zakresie:
 - a) przeciwdziałania praktykom monopolistycznym zarządów kolei i przewoźników kolejowych,
 - b) kształtowania systemu transportu kolejowego,
 - 8) zbierania i przetwarzania informacji dotyczących rynku przewozów kolejowych
- wykonuje minister właściwy do spraw transportu.

2. Zadania, o których mowa w ust. 1, realizuje jednostka organizacyjna wyodrębniona w strukturze urzędu obsługującego ministra właściwego do spraw transportu.

3. Minister właściwy do spraw transportu może powierzyć koordynację rozkładów jazdy przedsiębiorstwu państwowemu „Polskie Koleje Państwowe” lub jego następcy prawnemu.

4. Do czasu utworzenia Urzędu Transportu Kolejowego zadania w zakresie:

- 1) nadzoru nad bezpieczeństwem przewozu materiałów niebezpiecznych koleją,
- 2) przeprowadzania egzaminu oraz nadawania uprawnień doradcom do spraw bezpieczeństwa przewozu materiałów niebezpiecznych koleją,
- 3) określonym w rozdziale 5a ustawy, o której mowa w art. 3,
- 4) nakładania kar pieniężnych w przypadku niezapewnienia wykonywania wymaganego nadzoru przez doradcę do spraw bezpieczeństwa w transporcie materiałów niebezpiecznych koleją, na zasadach określonych w ustawie, o której mowa w art. 3

— wykonuje Główny Inspektor Kolejnictwa.

Art. 9. Do postępowań administracyjnych w sprawach objętych przepisami ustawy, o której mowa w art. 3, wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe.

Art. 10. 1. Minister właściwy do spraw transportu przekazuje Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego

sprawy wraz z aktami, które przechodzą do zakresu jego działania i nie są zakończone do tego dnia.

2. Pracownicy urzędu ministra właściwego do spraw transportu realizujący zadania, które przechodzą do zakresu działania Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego, stają się pracownikami Urzędu Transportu Kolejowego.

Art. 11. 1. Znosi się Główny Inspektorat Kolejnictwa.

2. Główny Inspektor Kolejnictwa przekazuje Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego prowadzenie spraw z zakresu jego działania, wraz z aktami spraw, niezakończonych do dnia zniesienia Głównego Inspektoratu Kolejnictwa.

3. Pracownicy Głównego Inspektoratu Kolejnictwa stają się pracownikami Urzędu Transportu Kolejowego.

4. Główny Inspektor Kolejnictwa przekazuje Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego składniki mienia Głównego Inspektoratu Kolejnictwa do dnia jego zniesienia, w drodze protokołu zdawczo-odbiorczego.

Art. 12. Główny Inspektor Kolejnictwa sporządza bilans na dzień zniesienia Głównego Inspektoratu Kolejnictwa oraz spis spraw, o których mowa w art. 11 ust. 2, i przekazuje je Prezesowi Urzędu Transportu Kolejowego w drodze protokołu zdawczo-odbiorczego.

Art. 13. Finansowanie Urzędu Transportu Kolejowego do końca roku kalendarzowego, w którym przypada jego utworzenie, odbywa się ze środków finansowych przeznaczonych na funkcjonowanie Głównego

Inspektoratu Kolejnictwa oraz z części budżetowej ministra właściwego do spraw transportu przeznaczonej na zadania realizowane dotychczas przez ministra właściwego do spraw transportu w zakresie, w którym przeszły do zakresu działania Prezesa Urzędu Transportu Kolejowego.

Art. 14. Postępowania sądowe dotyczące zawarcia i wykonywania umów, o których mowa w art. 9 ust. 1 i art. 10 ust. 1 i 2 ustawy wymienionej w art. 3, wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, są prowadzone według dotychczasowych przepisów.

Art. 15. Minister właściwy do spraw turystyki ogłosi w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolity tekst ustawy o usługach turystycznych, z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania jednolitego tekstu.

Art. 16. W stosunku do państw członkowskich Unii Europejskiej przepis art. 2 ustawy, o której mowa w art. 4, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, traci moc z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Art. 17. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem art. 1 pkt 1, 2 i 5, art. 3 pkt 2, 4—7, art. 7 i art. 10—13, które wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej, oraz art. 3 pkt 8 i 9, art. 4—6 i art. 8, które wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2001 r.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*